

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

17. An Episcopus, si incidat in aliquod delictorum de quibus agitur in dicto decreto Concilij, possit ab alio dispensari, vel absolvi cum potestate ab ipso delegata? Et an Prælati Religionum possint ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

lutionem ablato casu particulari, non autem generaliter delegando speciali commissione facultatem absolventi in omnibus casibus, quia Concilium expressè concedit Episcopis posse per se dispensare, vel per Vicarium specialiter deputatum; & quia hæc facultas conceditur Episcopis habito respectu ad industriam personam.

7. Sed ne deseras affirmatiuam sententiam tenere, quam tenet Fagundes & Layman *ubi supra* cum Duardo, & Sanchez *in summa tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 23.* & Suarez de *Pœnit. disp. 30. sect. 2. n. 9. in fine.* Probatur hæc opinio, quia in Decreto Concilij non eligitur industria personæ, sed iurisdicctio illa conceditur ratione dignitatis & officij, si enim eligeretur personæ industria, nec generaliter, nec specialiter posset Episcopus delegare; Quoties etiam aliquid conceditur Prælati presentibus, & futuris in perpetuum, non potest dici electam esse industriam personæ, cum personæ incognitæ delegetur, vt tradunt Iason *in l. more maiorum, num. 65. ff. de iurisdi. omnium iudicum.* Gregor. Lopez *l. 47. in fin. tit. 18. parte 3.* Menochius *de arbit. quest. 64. n. 17.* & Sanchez *loco citat. de matrim.* Quare dicta facultas, cum sit ordinaria, vt pote ratione dignitatis, & officij ex iuris privilegio Episcopis competens, poterit speciali commissione alicui generaliter delegari, sicut quælibet alia ordinata potest; ex quibus remanet soluta aduersariæ partis fundamenta.

RESOL. XVI.

An Episcopus possit committere Confessario Monasterij, vt Moniale absoluat ab hæresi externa.
Ex part. tract. 4. Misc. Ref. 89.

Sup. hoc in Ref. prærita §. Obiicias, prope finem, a vers. vbi recte docet, & lege eam à principio, & vide etiam in rom. 5. tr. 8. doctrinam Ref. 14. & si placet etiam aliarum eius annot.

§. 1. DE hoc casu olim interrogatus fui, & pro affirmatiua sententia adduxi Homobonum *in exam. Eccles. part. 3. tract. 15. cap. 7. q. 20. resol. 2.* vbi sic asserit. Dico Episcopum Confessario illius Monasterij facultatem dare potuisse vt Moniale in peccato hæresis externo actu proditæ absolueret, nam est teneamus facultatem Episcopis concessam à Concil. Trid. *sess. 24. de reform. cap. 6.* quoad absolutionem ab hæresi esse reuocatam per Bullam Cœnæ, licet multi contrariam sententiam sint amplexi, adhuc tamen fatemur impeditos, quominus Sedem Apostolicam adire possint, per proprium Episcopum à casibus & censuris in dicta Bulla reseruatis absolui posse, ex *cap. mulieres, & cap. ea noscitur, de sentent. excom.* Ita Homobonus, qui pro hac sententia citat nostrum Patrem Duardum.

RESOL. XVII.

An Episcopus, si incidat in aliquod delictorum, de quibus agitur in dicto Decreto Concilij, possit ab alio dispensari, vel absolui cum potestate ab ipso delegata?

Et an Prælati Religionum possint committere Confessario ab illis electo, vt cum illo dispense in omnibus, in quibus ipsi possunt dispensare cum suis subditis?

Et docetur Confessarium Papa ex communi, & veriori sententia non à iure Diuino, sed ab ipsomet Papa habere iurisdictionem ad illum absoluentem.
Ex part. 7. tract. 2. Ref. 14.

Sup. hoc in rom. 9. tract.

§. 1. NEGatiuè respondet Alterius *de Cens. tom. 2. disp. 8. cap. 3. concl. 4. vers. tertio quari*

potest. asserit enim non posse Episcopum, cum sit delegatus, facultatem Concilij in dicto cap. 6. quam habet dispensandi, vel absoluenti, alteri committere vt secum dispense.

2. Sed proflus affirmatiua sententia est amplectenda quam tenet Gauantus *in Manual. Episcop. ver. absolutio num. 7.* Alzedus *in Praxi Episcop. part. 2. cap. 6. num. 68.* Thesaurus *in Praxi de Pœnit. part. 1. cap. 24. ver. respondeo tertio.* Floronus *de cas. referu. part. 1. cap. 4. §. 7. num. 14.* Filiucius *tom. 1. tract. 20. cap. 10. num. 272.* Suarez *de Cens. tom. 5. disputat. 41. sect. 2. num. 9.* Sanchez *in summa tom. 1. lib. 2. cap. 11. num. 11.* Ludouicus à Cruce *in Bull. Cruc. disputat. 1. cap. 6. dub. 18. n. 1.* Duardus *in Bull. Cœnæ lib. 3. §. 2. quest. 11. num. 29.* & alij. Dico igitur, in nostro casu, posse Episcopum deputare Confessarium, vt secum dispense, & sibi absolutionem impertiatur. Probatur hæc opinio quia ex vigore dicti Decreti Concilij Tridentini referuatio ablata est à prædictis irregularitatibus, suspensionibus, & excommunicationibus occultis, & consequenter respectu Episcopi non censentur amplius casus referuati, sed vt comprehensi sub eligendi Confessarij facultate sibi iure communi *cap. fin. de Pœnitentia, & remis. concessa.* ergo poterit alteri Confessario committere, ipsum eligendo, vt secum dispense, & se absoluat. Confirmatur, quia cum vi dicti decreti possit delegare ad dispensandum cum aliis, & ad alios absoluentem, vt probatum est, cur non poterit committere in ordine ad se ipsum? non enim Prælati debet esse deterioris conditionis, quam subditi, & sic Sacra Congregatio, vt referunt prædicti Doctores declarauit Episcopum posse deputare Confessarium, qui secum dispense in omnibus irregularitatibus occultis, & se absoluat ab omnibus casibus, in quibus, & a quibus ipsi dispensare, & absolere possunt suos subditos.

3. Neque repugnat quempiam huiusmodi iurisdictionem in semetipsum exercere etiam in absolutione Sacramentali committendo Confessario, vt ipsum Prælatum absoluat, à quo absoluenti iurisdictionem habet, vt constat ex communi, & veriori sententia, asserente Confessarium Papæ non iure Diuino, sed ab ipsomet Papa habere iurisdictionem ad illum absoluentem. Ergo, &c.

4. Et ita hanc sententiam præter Doctores citatos docet Sanctarellus *tractat. de Hæresi cap. 5. dub. 3. num. 16.* Et ideo Prælati Religionum possunt committere Confessario ab illis electo, vt cum illis dispense in omnibus; in quibus ipsi possunt dispensare cum suis subditis, vt obseruat Emanuel Sà *ver. Confessar. num. 16.* Sanchez *de Matrimonio lib. 8. disp. 3. n. 3.* & alij.

5. Vnde omnia supradicta confirmat Amicus nouissimè *tom. 5. de iust. disput. 6. sect. 3. num. 50.* vbi docet, in omnibus casibus occultis in quibus iuxta Concilium *sess. 24. cap. 6.* poterit Episcopus cum suis subditis dispensare, posse & cum se ipso, vel per se ipsum immediate, vt in casibus qui iure Diuino non requirunt distinctionem personarum, vel saltem per suum Confessarium, vt in casibus qui per se distinctionem personarum exigunt.

RESOL. XVIII.

An Episcopus habens potestatem dispensandi cum aliis possit secum dispensare?

Et quid de absolutione excommunicationis suspensionis, interdicti, &c. & dispensatione super irregularitate, vel qualibet alia inhabilitate? Ex p. 10. tract. 14. & Misc. 4. Ref. 66. alias 64.